

luk - 1.lovecká zbraň; pozri *Kupido, Apolón; Ardžuna/Arjuna; berimbau; Bes/Besa/Besas; atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

2.sochársky nástroj; pozri *bežiaci vrták/sláčikový vrták*

lukarne - lucarne

Lukáč Rastislav - (*1974); slovenský maliar, reštaurátor, konzervátor; pozri *slovenskí maliari*

R. Lukáč: Prejdem tu do Piešťan (2006-2017)

Lukáš - evanjelista Lukáš

Lukášovo evanjelium - *Evanjelium podľa Lukáša*

Lukavský Jaroslav -

http://www.google.sk/imgres?imgurl=http://www.slovník-nakladatelstvi.cz/images/galerie/oldrich-menhart.png&imgrefurl=http://www.slovník-nakladatelstvi.cz/obrazek/oldrich-menhart.html&h=509&w=400&sz=443&tbnid=wHJVIL3M7dHETM:&tbnh=98&tbnw=77&zoo m=1&usg=__nPOBzm9bbB3vpElsiOtcF3NR-TQ=&docid=M9d-FXxUr52fCM&sa=X&ei=JlUeUvGQK8PBhAestYFw&ved=0CEAQ9QEwBA&dur=3159#imgd i=wHJVIL3M7dHETM%3A%3BZIUmW-Lk6k9LdM%3BwHJVIL3M7dHETM%3A http://magic-exlibris.webgarden.cz/rubriky/dalsi-autori-j-n/galerie-j-n/lukavsky-jaroslav

J. Lukavský: Oldřich Menhart
J. Lukavský: Ex libris

Ťukostrel'ba, lukostrelec - pozri *Paris, Amor, Teukros, Atalanta, Herakles, W. Tell, Ull*

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_King%27s_Sons_Mair_von_Landshut.jpg

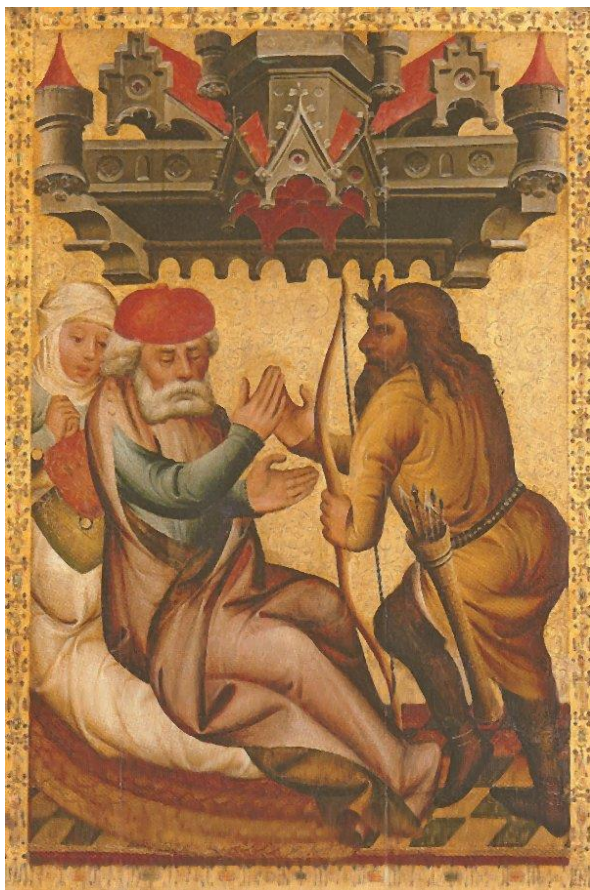
Lukostrelci dobývajú mesto (iluminácia zo spisu Guillaume de Tyr: „História zámorských udalostí a pokračovanie do r. 1232“, 13.st.)

Majster Fauvel: Ioannes II. Komnenos chassant (iluminácia z „Roman de la Rose“, 1337)

Majster Fauvel: Kerbogha oblieha Antiochiu v r. 1098 (iluminácia z „Roman de la Rose“, 1337)

Majster Bertram: Izák žiada Ezaua, aby ulovil zverinu (Grabowský oltár, 1378-1383)

Mair von Landshut: Kráľovskí synovia strieľajú na svojho mŕtveho otca (rytina z „Gesta romanorum“, 1485-1510)

H. von Aachen: Mučeníctvo sv. Šebastiána (1590)

November a Strelec (Hodinky Jeana de Luc, 1524)

Strelec (normandský astrologický rukopis, 15.st.)

Strelec (Johannes Müller: astrologický rukopis, 15.st.)

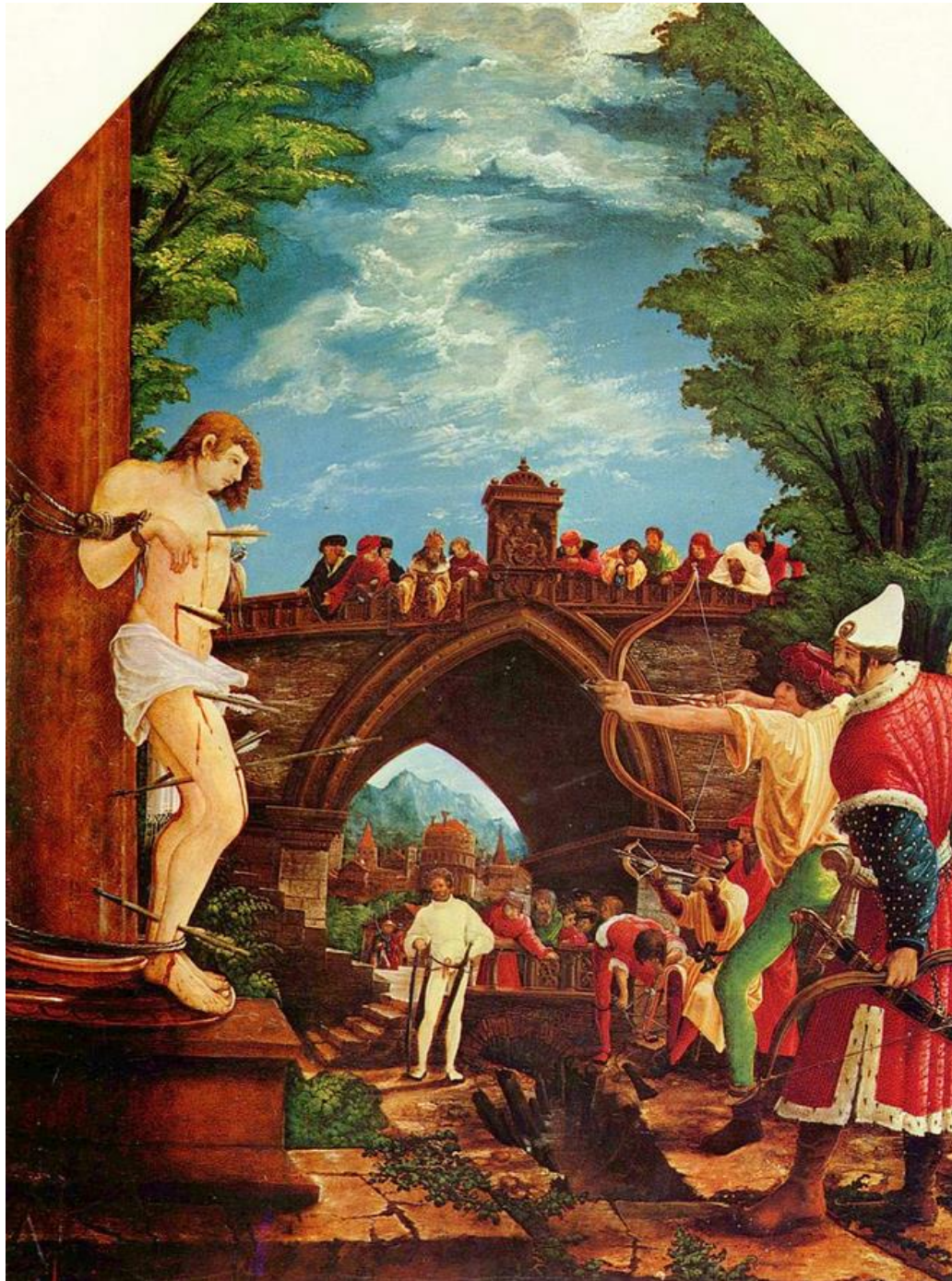
Strelec (arabský astrologický manuskript, okolo 1250)

Saracénsky jazdecký lukostrelec (stredoveká turecká kronika)

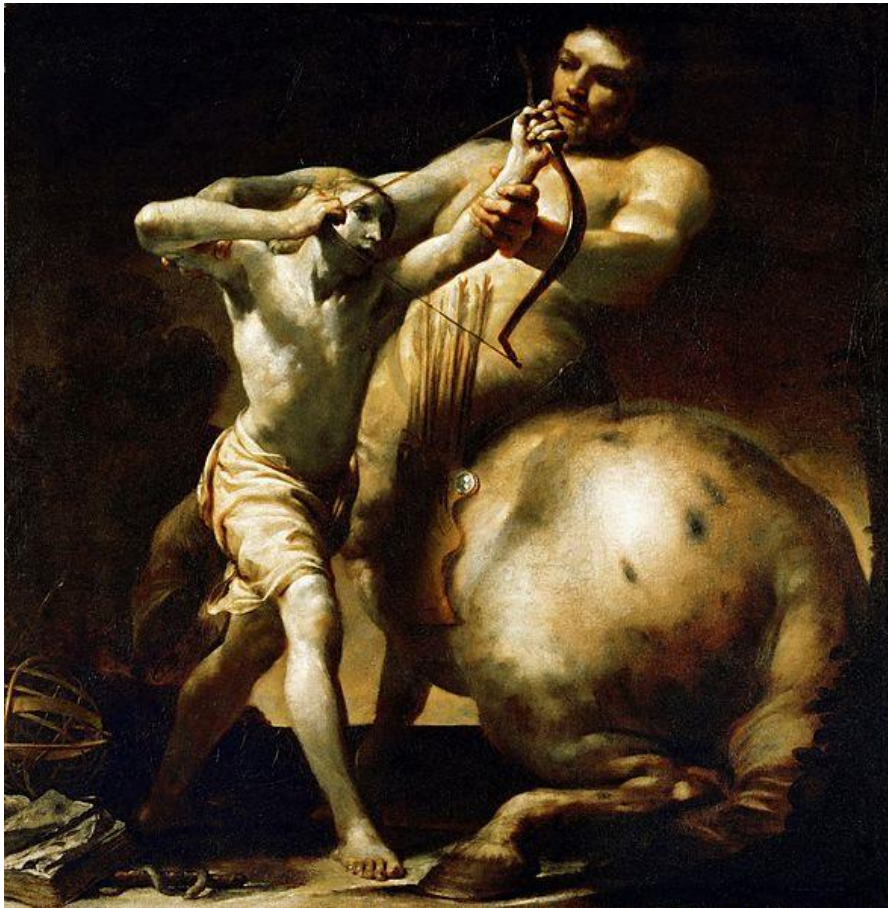
Anonym: Penthesilea, amazonská kráľovná (miniatura z „De mulieribus claris“, 15.-16.st.)

A. Altdorfer: Sv. Šebastián (výrez, oltár augustínskeho prepošstva sv. Floriána v Hornom Rakúsku, 1509-1516)

P. Veronese: Traja lukostrelci (1558)

G. M. Crespi: Kentaur Cheiron a Achilles (1695-1700)

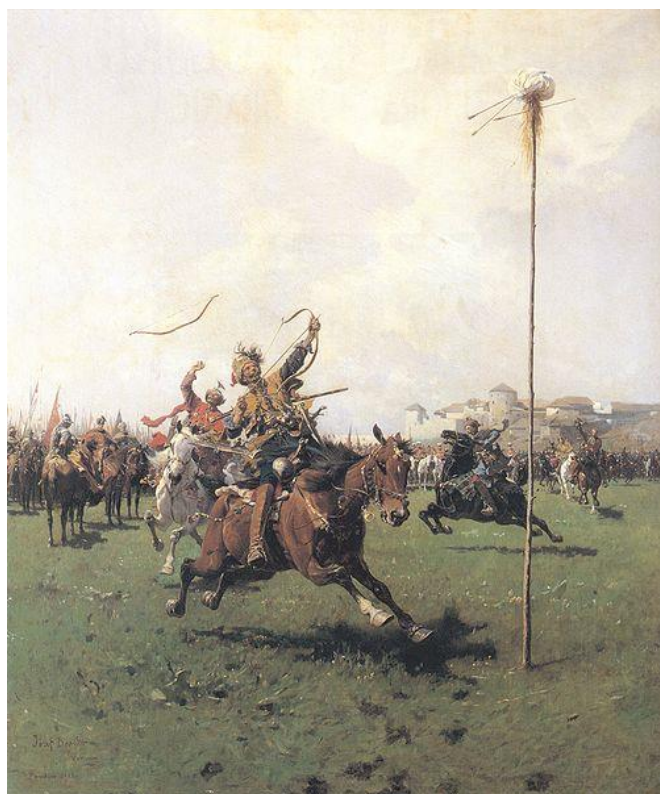
P. F. Mola: Saracénsky bandita (1650)

O. Gentileschi: Diana lovkyňa (17.st.)

Tizian: Smrt' Aktaiona (16.st.)

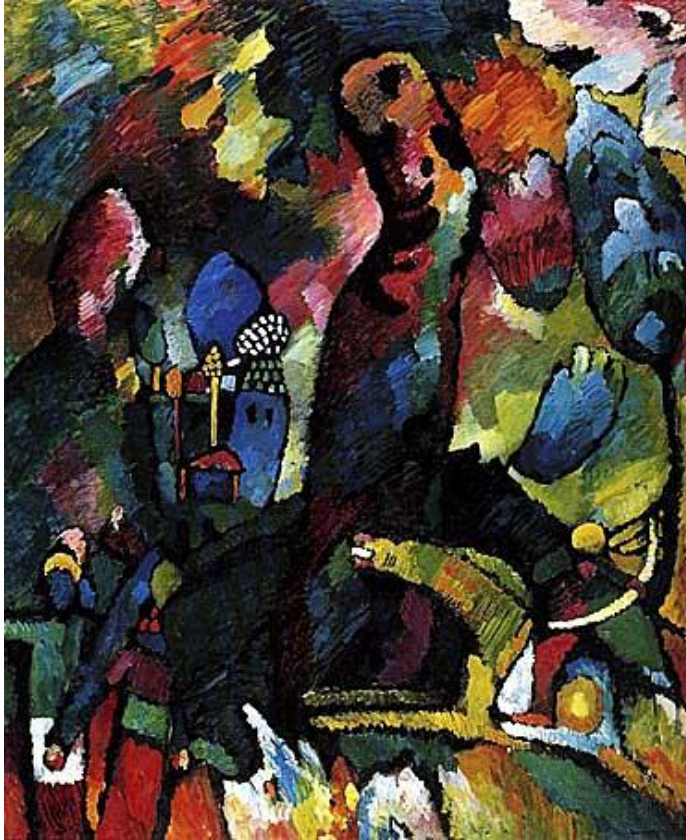
J. Brandt: Lisovčáci. Strel'ba z luku (1885)

Utagawa Kuniyoshi: Yorimasa strieľa na monštrum Nuye (1845)
Utagawa Kuniyoshi: Shoriko Kaei mieri na divé husi (19.st.)

W. H. Thornycroft: Teukros (1925)

V. Kandinskij: Obraz s lukostrelcom (1909)

Lukrecia – 1.vydatá cnostná rímska šľachtičná, ktorú znásilnil syn posledného rímskeho kráľa Tarquinia Superbus (6.st.), Sextus Tarquinius; podľa tradície r. 510 pr.Kr. zavolala *Junia Bruta* a jeho troch verných priateľov a spojencov, zdôverila sa im a požiadala ich, aby pomstili jej česť; potom spáchala samovraždu dýkou; pozri *Tarquinius a Lukrecia*
2.tal. Lucrezia Borgia (†1519); dcéra Rodriga Borgiu, ktorý sa neskôr stal pápežom Alexandrom VI., a Vanozzy Cattaneiovej; ako pápežova dcéra nemala veľa možností výberu svojho života; celý ho organizovali pápež Alexander VI. a jej brat Cesare, ktorí plánovali jej manželstvá predovšetkým vo vzťahu k politickej situácii, ktorá panovala v Taliansku; po smrti druhého manžela Lucreziin otec zorganizoval ďalšie manželstvo; Lucrezia sa znovu vydala, tentoraz za Alfonsa D'Este, princa z Ferrary; mali spolu viacero potomkov a Lucrezia sa stala uznávanou vojvodkyňou; zomrela po problematickom tehotenstve; nie je známy žiadny autentický portrét Lucrezie, iba niekoľko malieb, ako napr. portrét od Bartolomea Veneziana

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8494160347/in/photostream/>

http://sk.wikipedia.org/wiki/Lucrezia_Borgiov%C3%A1

https://www.google.sk/search?q=Floris:+Death+Of+Lucretia&espv=2&biw=1848&bih=995&tbn=isch&imgil=1WH5mpgDXlzpM%253A%253BRCud1jEtv7VWZM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.artvalue.com%25252Fauctionresult--follower-of-floris-frans-de-vr-the-death-of-st-lucretia-1868466.htm&source=iu&pf=m&fir=1WH5mpgDXlzpM%253A%252CRCud1jEtv7VWZM%252C_&dpr=1&usg=__4_vRDgmiC-13LNkghUzWvFGubHg%3D&ved=0CCwQyjdqFQoTCOXhxdK63cYCFUO0FAodrPoGzg&ei=GH2mVeX1J8PoUqz1m_AM#imgc=1GAppRWE6isDaM%3A&usg=__4_vRDgmiC-13LNkghUzWvFGubHg%3D

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Lukrécia (kolorovaný drevorez, Norimberská kronika, 1493)

D. Hopfer: Lukreciina samovražda (lept, 15.-16.st.)
Anonym: Samovražda Lukrécie (rytina, 1520-1550)

M. Raimondi: Samovražda Lukrécie (1515)

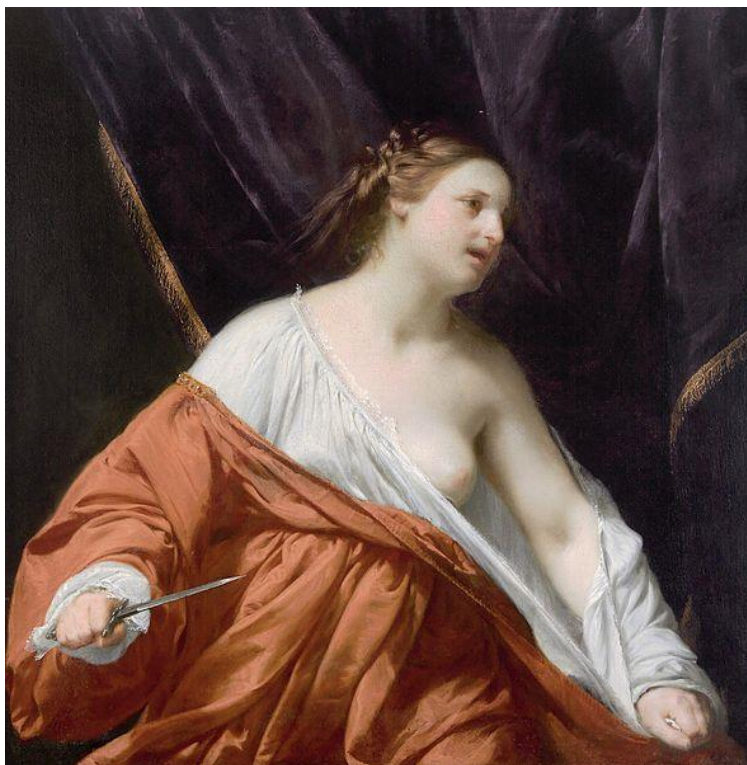
P. Veronese: Lukrécia (1580)

V. Sellaer: Lukrécia (16.st.)

F. de Vriendt: Smrt' Lukrécie (16.st.)

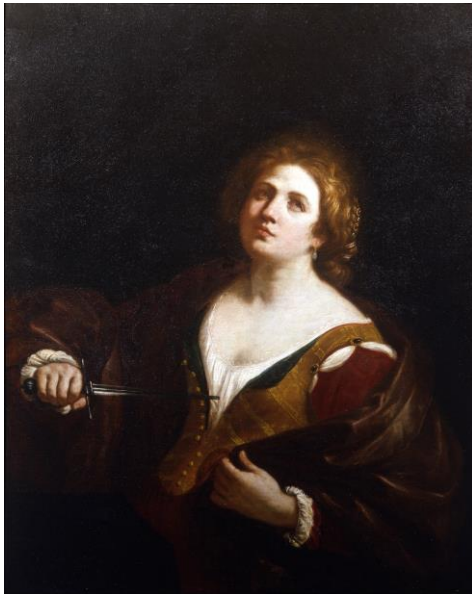
G. Cagnacci: Lukrecia (1663)

A. Gentileschi: Lukrécia (1620)

A. Gentileschi: Lukrécia (1642)

Guercino: Lukrécia (17.st.)

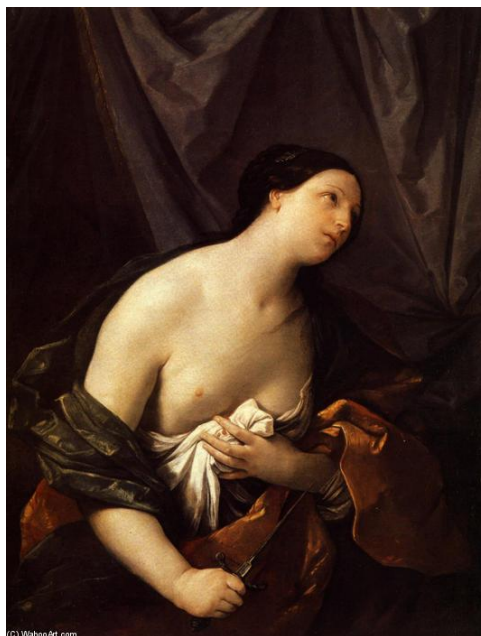

Rembrandt: Lukrécia (1664)

G. Reni: Lukrécia (1640-1642)

G. Reni: Lukrécia (1626)

lukulské hody - podľa nákladných hostín rímskeho vojvodu a konzula Lucinia Licinia Luculla 2.pol.1.st.pr.Kr.
Lum Bertha Boynton - (†1954); americká umelkyňa známa snahou o rozšírenie japonského a čínskeho drevorytu mimo Áziu; pozri *Kitsune*

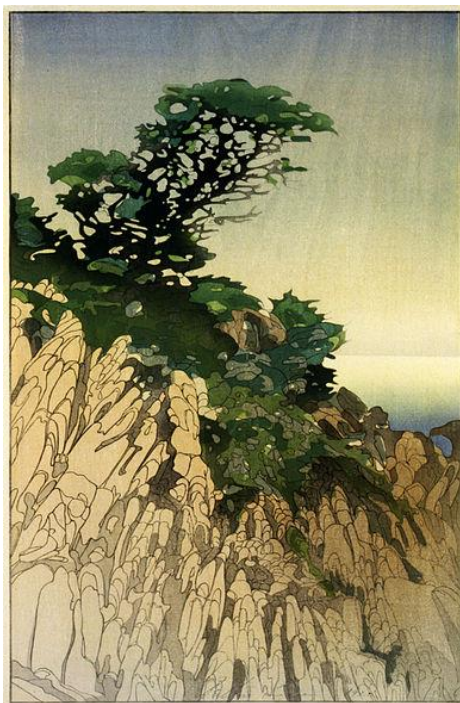
http://en.wikipedia.org/wiki/Bertha_Lum

B. B. Lum: Ženy lísky (1908)

B. B. Lum: Dážď (1908)

B. B. Lum: Point Lobos (1920)

B. B. Lum: Na rieke (1913)

lumen - lat. – „svetlo“; *rímskej mytológie* božská sila, oživujúca v danom okamihu každý predmet a dej; porovnaj v *italickej mytológie* *numen*, *indiánskej mytológie*: *manitu*

luminiscenčné farby - *farby luminiscenčné*

luminizmus - *maliarsky štýl* založený na farebnom vyjadrení svetla; napr. *rokokové benátske maliarstvo*; porovnaj *kolorizmus*

luminodynamizmus - *luminokinetické umenie*

luminografia - tiež *malba svetlom*, *kresba svetelnou ceruzou*, *iluminácia*; anglicky *illumination*, *lightpainting*; vo fotografii označuje fotografovanie svetelných zdrojov ako sú svetlá zo sviečky, fakle alebo elektrické svetlá, väčšinou v pohybe; vďaka dlhej expozícii nasnímanej fotoaparátom statívu zanechajú pohybujuce sa svetlá farebné trajektórie; ako *luminogram* sa označuje obraz vzniknutý

exponovaním fotocitlivého materiálu iba svetlom bez použitia ďalších objektov; technika sa používa ako pre vedecké a umelecké účely, rovnako ako v komerčnej fotografii

-fotografická technika „písania“ pomocou svetelnej ceruzy, t.j. svetelným zdrojom prikladaným buď priamo na fotografický papier alebo pred otvoreným objektív prístroja, alebo písanie pomocou svetelného kyvadla; pozri *fotografovanie*

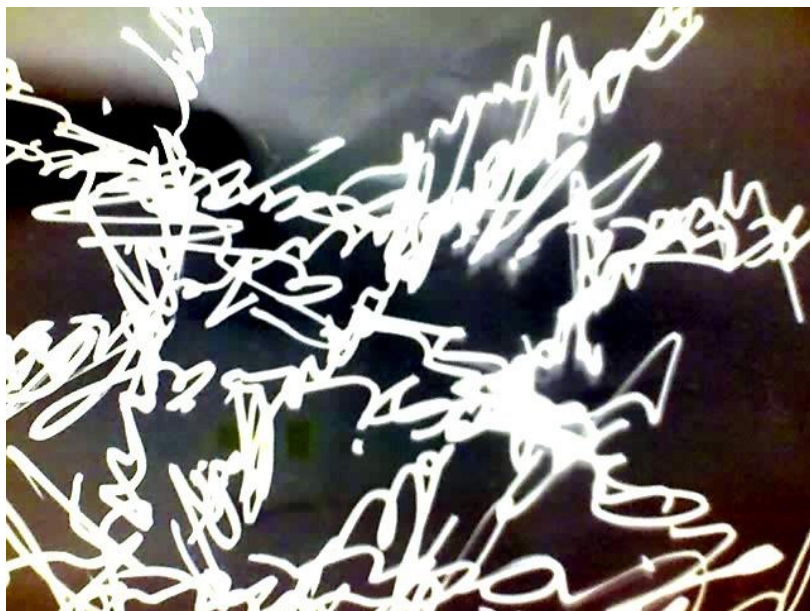
https://en.wikipedia.org/wiki/Light_painting

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Luminografie>

<http://billhamlights.com/light-paintings-screenshots/>

Karsten Knöfler: Skrutka (maľba svetlom, 2014)

Marco Giovenale: Asemický text (mal'ba svetlom)

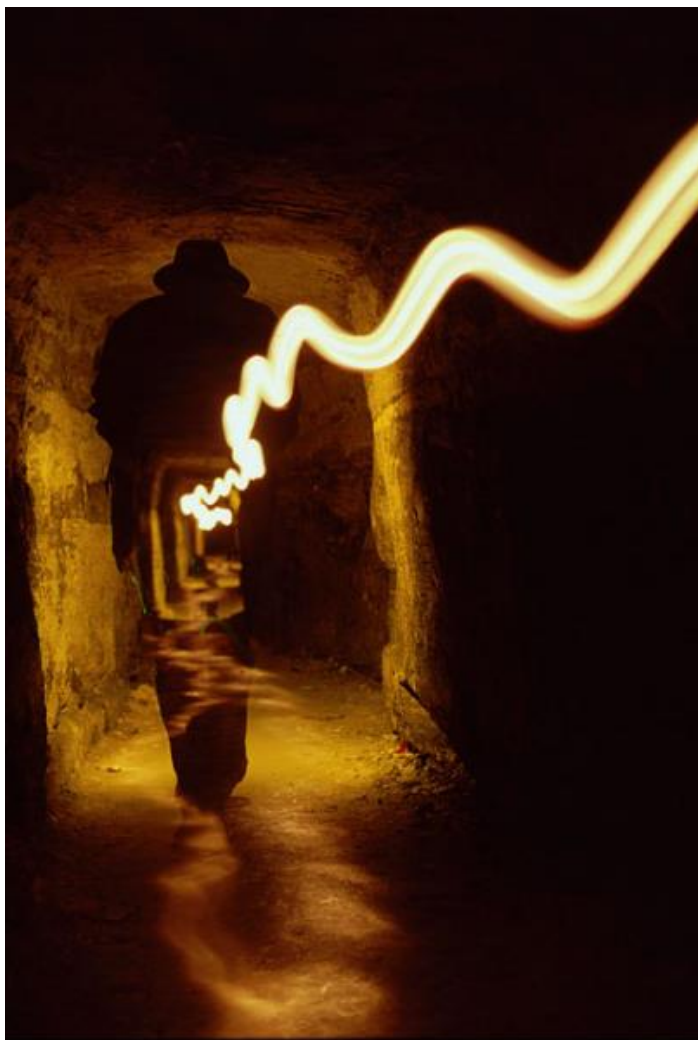
Philipp von Ostau: Horiaca stolička (mal'ba svetlom, 2010)

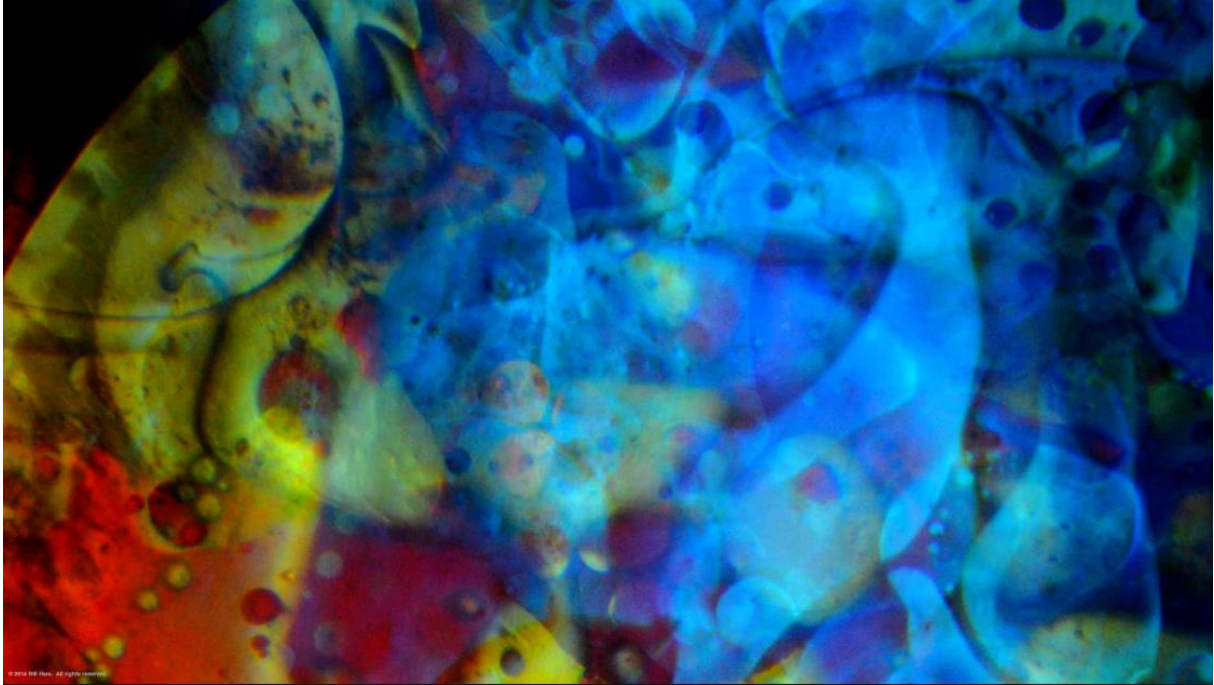
Úzkosť (kresba svetlom)

Most na diaľnici A3 Nemecko (maľba svetlom, 2010)

Kata Halle; Parížske katakomby – žltá verzia (luminografia)

Bill Ham: Luminografia (screenshot 3D)

luminokinetické umenie - z lat. lumen – „svetlo“, gréc. kinesis – „pohyb“; smer v *kinetickom umení*, vo ktorom k trojrozmernosti priestoru, pohybu a času pribúda ďalší prvok: svetlo; využívajúce rôzne druhy osvetlenia: priame svetlo, svetlo pod miernym uhlom, chromatické a polarizované svetlo, sonórne (ozvučené) svetlo, programované svetelné prostredie, kombinácia svetla a pohybu; pozri *luminografia*

luminokinetizmus/luminodynamizmus - luminokinetické umenie

Luna - Mesiac

Luna y Novicio Juan - filipínsky maliar, sochár a politický aktivista z filipínskej revolúcie počas neskorého 19.st.; stal sa jedným z prvých filipínskych uznávaných umelcov;

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Paintings_by_Juan_Luna

http://en.wikipedia.org/wiki/Juan_Luna

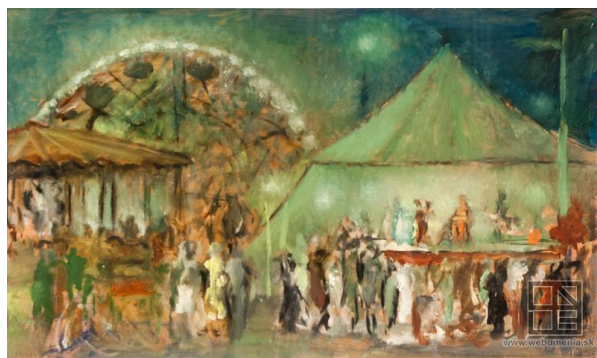
https://www.google.sk/search?q=Luna+y+Novicio+Juan&esqv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=xytdLXC1KzYBcM%253A%253BRAY793pruNK8SM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.etravelpilipinas.com%25252Fabout_philippines%25252Fantonio_luna.htm&source=iu&pf=m&fir=xytdLXC1KzYBcM%253A%25252FCRAY793pruNK8SM%25252C_&usg=__hnXL_YuH3O4WqRiRbHLkIWSz92bA%3D&ved=0CCwQyjc&ei=Tl9_VOfrCMLgaK6oguAM#facrc=_&imgdii=_&imgrc=xytdLXC1KzYBcM%253A%253BRAY793pruNK8SM%3Bhttp%253A%25252F%25252Fwww.etravelpilipinas.com%25252Fabout_philippines%25252Fimages%25252Fantonio_luna.jpg%3Bhttp%253A%25252F%25252Fwww.etravelpilipinas.com%25252Fabout_philippines%25252Fantonio_luna.htm%3B284%3B268

J. Luna y Novicio: Spoliarium (1884)

luňák - český výraz pre *luniaka*

lunapark - pozri *cirkus*

A. Kailich: Večer v lunaparku

lunárne oko Hórovo - ľavé umiestenie, symbolizujúce cit, chaos, srdce, nejasnosť, temnotu; pozri *solárne oko Hórove*; *symboly geometrické*

lunárny kalendár - *kalendár lunárny*

luneský mramor - *mramor lunenský*

luneta - franc. lunete – „mesiačik“; v architektúre plocha vytvorená *klenbou* prebiehajúcou kolmo k ose hlavnej *klenby*

Baleka: polkruhovú pole nosného múra vytvorené oblúkom *klenby valenej* alebo *križovej* (napr. *portálov*, okien, *fasád*); pole vyplňované napr. polkruhovými oknami alebo sochársky alebo maliarsky“;

Koch: luneta vzniká nad oknami alebo dverami, ktoré zasahujú do klenbovej zóny, tj. polkruhovú pole nad dverami a oknami (porovnaj *frontón* a *frontispic* vzhľadom na tvar a umiestenie); pri rovnakej výške záveru oboch klenieb (hlavnej aj k nej kolmej bočnej) vzniká *klenba križová*“; pozri *klenba valená s lunetami*

2.výtvarný *formát* v tvare polkruhu; horný zaoblený záver obdĺžnika

3.vo *fortifikačnej* terminológii forma samostatných *hradieb* podobná *bastiónu*; pozri *šíp*

http://it.wikipedia.org/wiki/Stella_di_Betlemme

B. Thorwaldsen: Náhrobok pre deti Poninského

luneta styčná - prechodná plocha medzi kolmou stenou a *klenbou* v tvare *lunety*; polkruhovú podoba *pendetivu*, *trompy*; pozri *sférický trojuholník*, *fabion*

lunetová klenba - *klenba lunetová*

lunetová rímsa - podstrešná *rímsa* podporovaná úsekmi *valenej* alebo *križovej klenby* v tvare *lunet*; častý *renesančný* motív

luniak - český výraz *luňák*;

Becker: v Japonsku bol luniak (predovšetkým luniak zlatý) považovaný za božského vtáka; v Grécku bol posvätným zvieraťom *Apolóna* a pre svoj vysokým let a bystrý zrak bol symbolom vševládúcnosti; pozri *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirovnania*; *vták*; *zvíra*

Frotscher: v symbolike luniak vystupuje ako zaklínač *smrti*, lupič mŕtvol (pozri *mŕtvy*) a nositeľ *nešťastia*

-v stredoveku pokladaný za extrémne chamtivého vtáka a slabocha s tichým letom; hoci je schopný uloviť rýchle lesné vtáky, vždy loví hlúpu a pomalú hydinu

Luniak (stredoveká miniatúra)

lunula - násadka v tvare polmesiaca, do ktorej sa vkladá *hostia*; umiestená v strede *monštrancie* medzi dve ochranné sklá z *krištálu*; v gotickej vežovej monštrancii so štyrmi okienkami

lupanar - rímsky verejný dom (pozri *rímske prostitútky*); pozri *dikterion*

luperkálie - *rímska* oslava na počesť *Fauna* zvaného *Lupertus*, s cieľom podporiť *plodnosť* (pozri *kult plodnosti*), očistiť ľud (šlahanie dievčat a žien remienkami z kozľacej kože); pozri *antické hry*, *mystériá*, *Valentín*, *Faun*; porovnaj *saturnálie*

www v súvislosti s heslom *Valentín*: *lupercalie*, slávené 15.februára; išlo o starodávny rituál ovčiarov, sprevádzaný zvieracími obeťami a tancom; počas sviatku údajne behali v uliciach Ríma nahí muži a šľahali ženy dútkami, aby im priniesli *plodnosť* (pozri *nahota*); pápež Gelsius I. (492-496) *luperkálie* zrušil

-v súvislosti s heslom *Faun*: pri hlavnom *Faunovom* sviatku *luperkálií* sa mu obetovali capy; z čerstvo stiahnutých koží robili kňazi *faunovho* kultu remienky a ktorými za trest šľahali mladé ženy, aby neboli *neplodné*

Luperkus - „ochranca stád pred vlkami“: prídomok *Fauna*; pozri *rímski bohovia*

lúpež, lúpežník, lupič - v súvislosti s heslom *kalendár aztécky*: dvadsaťdňový mesiac, každý deň symbolizovaný znamením: 14.deň v znamení *jaguára*; 15.deň v znamení *orla* (aztéc. quahli; narodeným v tomto znamení pripisované bojové vlastnosti, súčasne aj sklon k lúpežiam)

pozri *zlodej*, *rabovanie/prepad*; *bojovník*, *Kyknos*, *Prokrustes*

I. van de Velde: Lúpež (1615)

A. Magnasco: Zastávka banditov (1.pol. 18.st.)

lúpeže umeleckých diel - hromadné lúpeže počas vojen, keď *umelecké diela* súčasťou koristi (dôvody ekonomické, ideologické, politické, kultúrno-politické): v *antike*: súčasť triumfálnych sprievodov rímskych cisárov; počas Napoleonových vojen v Taliansku, Rakúsku a Nemecku s cieľom zriadiť Múzeum Napoleona (po páde Napoleona sčasti zostali vo Francúzsku trvať); švédске lúpeže počas tridsaťročnej vojny (postihli najmä *Rudolfínske zbierky*); systematické lúpeže uskutočňované fašistickým Nemeckom počas 2.sv.vojny s cieľom zriadiť múzeum Hitlera v Linci; systematické lúpeže uskutočňované Sovietskym zväzom počas 2.sv.vojny s cieľom zriadiť najväčšie umelecké múzeum sveta v Moskve; dnes tržný záujem hlavným dôvodom krádeží diel v *galériách*, umeleckých *múzeách* a súkromných *zbierkach*; krádeže objednávané priamo *zberateľmi* alebo obchodníkmi pre určité tajné súkromné zbierky alebo pre čierny umelecký trh; pozri *umenie*, *dielo výtvarné*, *umelecký obchod*

lupienková bieloba - *bieloba lupienková*

sv. **Lupus** - svätec, ktorého atribútom je vlk; pozri *atribúty*, *symbols*, *alegórie* a *prirovnania*; *zvíra*; *kresťanskí svätci*

Lurdy - *Lourdy*

tzv. **lurdska kaplnka** - drobný architektonický útvar, napodobenina lurdskej skaly, kde sa zjavila *Panna Mária*; stavaný z kameňov, s polkruhovým výklenkom so soškou vztýčenej alebo kľáčiacej a modliacej sa Panny Márie v prírode, pri chrámoch zasvätených *Panne Márii*; pozri *Lurdy*

luriánska kabala - *kabala luriánska*

Luristan - perz. لرستان / fonet. prepis Lorestan - „Krajina Lurs“

luristánske bronzы - umelecké bronzové predmety z 1 000-700 pr.Kr. z hrobov v Luristane, v oblasti horného *Iránu*; štýlom blízke *zoomorfnému štýlu* (okrídlení muflóni, *kozorožci*, spájanie zvieracích a ľudských prvkov) s motívmi *mezopotámskej* mytológie (*Gilgameš*); konské postroje, udidlá, meče, vázy, kultové predmety (*lury*); charakteristická prevaha zvieracích motívov, zobrazenie založené na fantázii a presných zákonitostiach kompozície; pozri *iránske umenie*; *ordoské bronzы*; *umenie doby bronzovej*

lury - kultové predmety; pozri *luristánske bronzы*; *mágia*; *umenie doby bronzovej*

luster - *svietidlo* zavesené pod stropom, s niekoľkými svetlami; stredoveký luster má tvar *koruny* alebo kruhu s vežičkami a bránami ako symbol *nebeského Jeruzalema* (*luster jeruzalemský*) alebo s figúrami; driek alebo gule s lúčovitými ramenami (*gotika*), neskoršie zo skla (*renesancia*, najmä v Benátkach); pozri *pasiarstvo*; *lampa*, *lucerna*

Luster z benátskeho Murano skla (1880)

luster benátsky - Beliana: typ viacramenného barokového lustra z hutnícky tvarovaného číreho a farebného skla s bohatými dekoráciami architektonických prvkov, drobných zvieracích motívov aj naturalistických listov a kvetov; jeho tvorcom je benátsky sklár Giuseppe Briati (zač. 18.st.); porovnaj *benátske zrkadlo*

luster jeruzalemský - *jeruzalemský luster*

luster s Matkou Božou - luster so soškou *Panny Márie*; jelenie parožie vytvára *svätožiaru* v podobe *mandorly*; jeho svetským variantom je *luster so ženskou postavou*

luster so ženskou postavou - svetský variant *lustru s Matkou Božou*; *Pannu Máriu* nahrádza ženská polofigúra, často s chvostom ryby, najmä v 16.st.

Lushpin Eugene - (*1966); súčasný ruský umelec, ktorý výrazne ovplyvnil ruskú realistickú školu; venuje sa zátišiam, krajinomaľbe a vyjadrovaniu iluzionistického svetla; veľkú pozornosť venuje zložitému detailu a tradičnej ruskej jemnej glazúre v povrchu maľby; prejavuje silný záujem o vytváranie ilúzie, v ranej tvorbe o *symbolizmus*; zvládol zložité techniky maľovania *textúry* s mihotajúcimi alebo reflexnými plochami; na prvý pohľad jeho maľby v štýle *fotografického realizmu* vytvárajú pocit veľkej farebnej fotografie

<http://drawasamania.com/2012/12/the-extraordinary-art-of-eugene-lushpin.html>

https://www.google.sk/search?q=evgeny+lushpin+wikipedia&espv=2&biw=1844&bih=995&tbm=isch&tfbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CEMQsARqFQoTCIKnvYP2-scCFYW_FAod4WcEiQ&dpr=1

E. Lushpin: Parížske schodisko (20.st.)

E. Lushpin: Pražská symfónia (20.st.)

Lustig Valentin - (*1955); pôvodom rumunský umelec; v roku 1974 emigroval s rodičmi do Izraela, od 1977-1982 študoval na Akadémii výtvarných umení vo Florencii maliarstvo; od roku 1983 žije ako maliar v Zürichu; jeho umenie sa pohybuje od naivného až po fantastické a obsahuje početné narážky na mytologické a biblické témy; groteskné poňatie jeho obrazov umožňuje rôzne výklady; veľký význam v jeho diele má *holokaust*

https://de.wikipedia.org/wiki/Valentin_Lustig

<https://www.google.sk/search?q=Valentin+Lustig&espv=2&biw=1848&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CB4QsARqFQoTCNvzmsLr5MYCFYXsFAodPrkPIw&dpr=1>

http://www.v-lustig.info/series/Holocaust/HolocaustSeries/pages/paint14_jpg.htm

<http://www.v-lustig.info/series/Holocaust/HolocaustSeries/index.htm>

V. Lusting: Tanec smrti (1997)

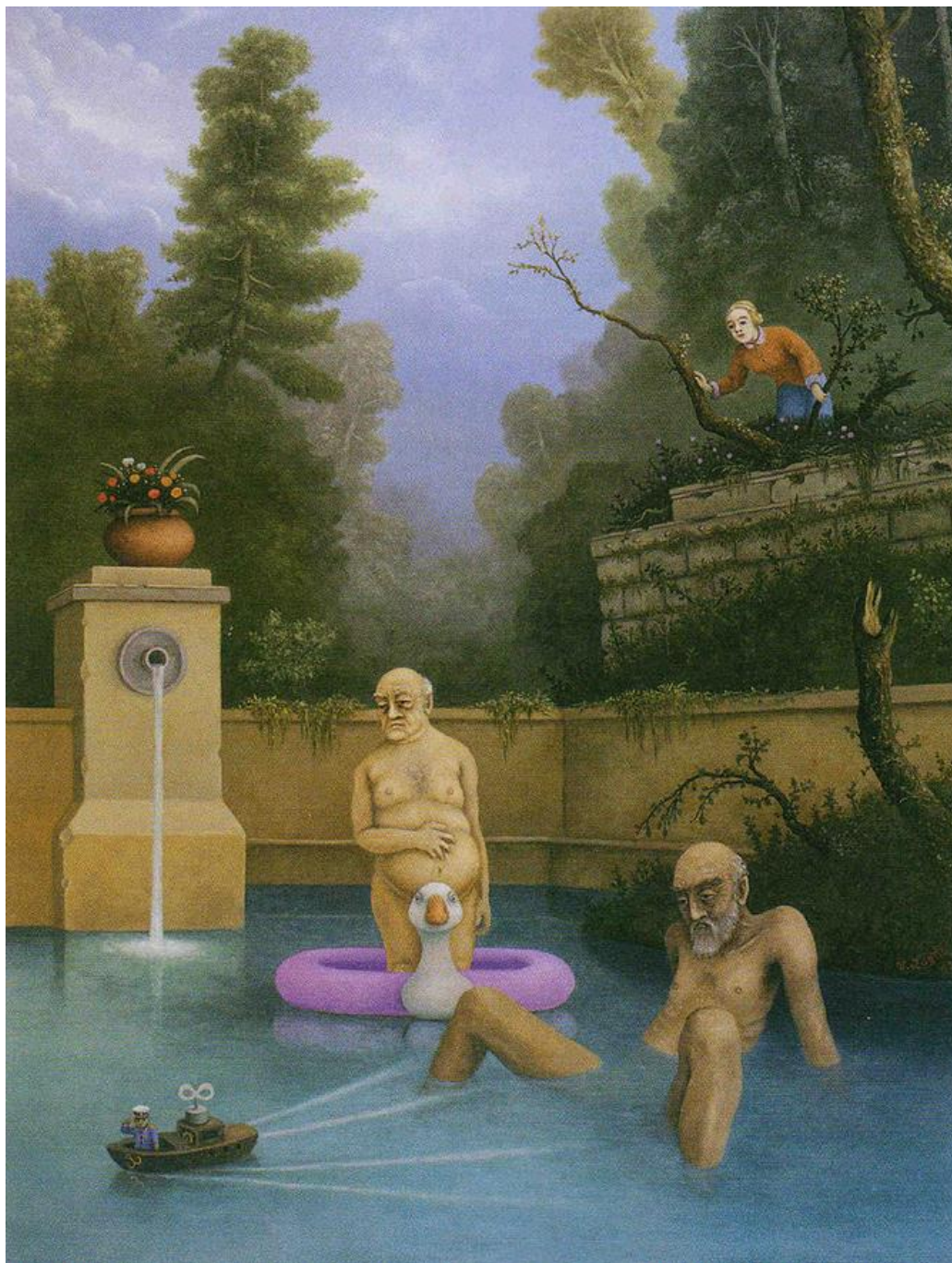
V. Lusting: Vesta (1999)

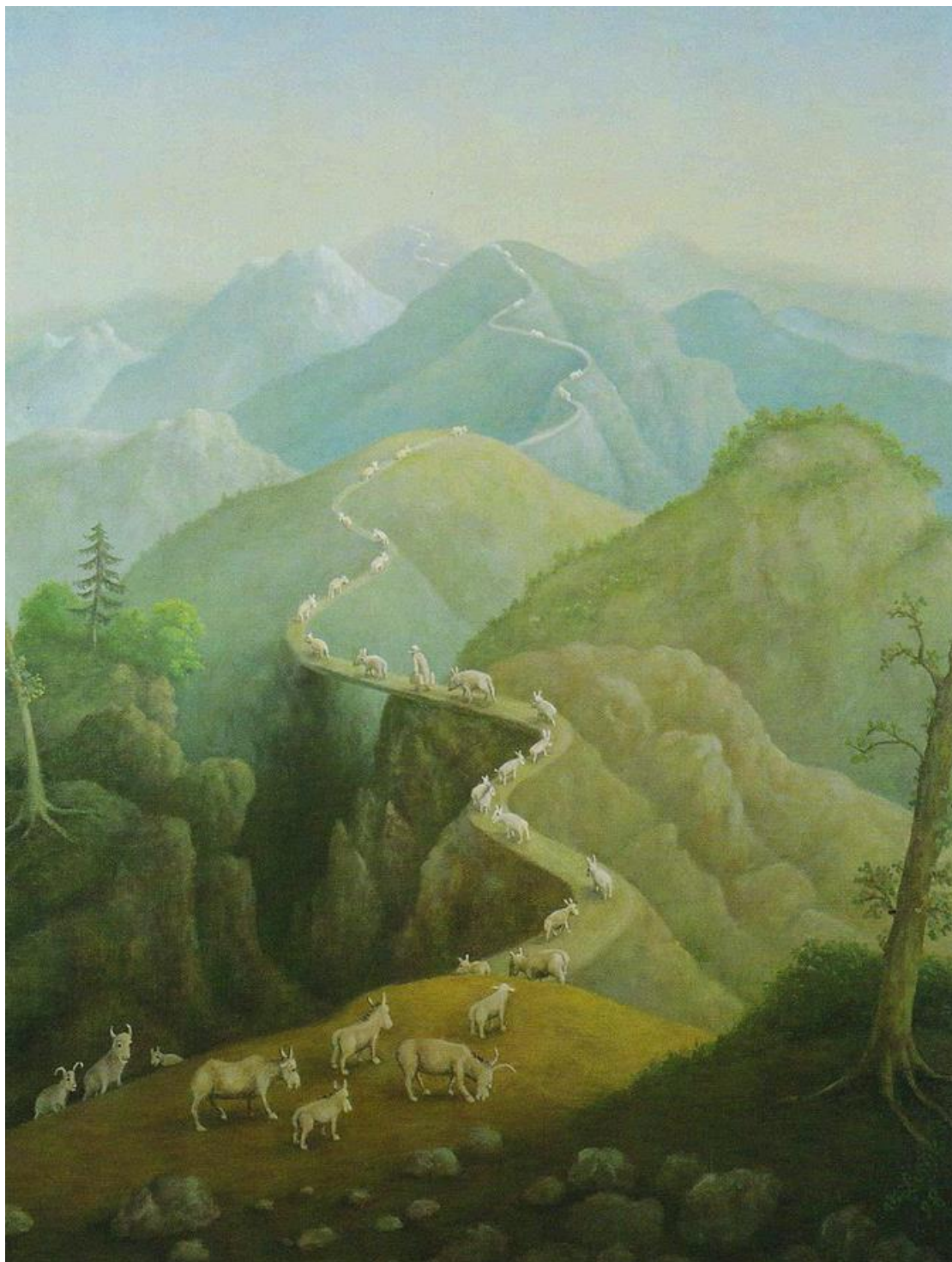
V. Lusting: Palimpsest s tetou H. a jej ekumenický kúpeľ (1999)

V. Lusting: Palimpsest s davom ľudí, lunaparkom a pamätníkom na tetu a jej štyri deti (1999)

V. Lustig: Zuzana a dvaja starci (persifláž, 2002)

V. Lustig: Nekonečné stúpanie do Álp (1999)

V. Lustig: Fantazijná krajina s útekom do Egypta a ruinami Bözödújfalú (2004)

V. Lustig: Pastorála (2007)

V. Lustig: Pokušenie II